

surance. Men for det Første, er det en tvungen Assurance, og idet den indføres, gjør den en Byrde lige for Alle, som i et Forhold, hvor der er Tale om privat Eiendom, ikke er lige for Alle. Der kan nemlig være mange Kirkeiere, for hvem der ikke er Udfigt til, at de kunne komme til at gjøre en Udgift til Kirkens Udvidelse, medens der er Andre, for hvilke det kan ligge meget nærmere, og saa forekommer det mig ikke rigtigt, for Spørgsmaalet er afgjort, at tage en Byrde fra dem, der have Udfigt til at blive kjendt pligtige til at bære den, og lægge den over paa dem, der ikke have Udfigt til, at Byrden vil ramme dem. Det er fordi jeg gaaer ud fra, at de paagjældende Kirkeiere kunne tilpligtes at udvide Kirkerne, at jeg ikke troer, at man, for dette Spørgsmaal er afgjort, skal imødegaae det ved at lægge Forpligtelsen over paa samtlige Kirkeiere, saa at de alle forpligtes in solidum. Indtil Spørgsmaalet er afgjort, om Forpligtelsen, troer jeg ikke, at man bør røre ved Lovgivningen desangaaende, men bør holde sig til, hvad der foreløbig er afgjort ved at udstemme § 5, at Spørgsmaalet skal afgjøres ved Domstolene. Nu kan man tænke sig, at Domstolene kunne sige, at Kirkeierne have Forpligtelsen, saa er Vanskeligheden hævet undtagen for det Tilfælde, hvor en Kirke skulde absolut trænge til en Udvidelse, men dens Formue og Indtægter vare saa ringe, at selv om man optog et Laan, vilde det ikke være muligt at tilveiebringe Udvidelsen, og ved den ringe Værdi, Kirkerne have, er det meget muligt, at dette Tilfælde kan indtræffe, eller ogsaa kan man tænke sig, at Domstolene erklære sig imod, at Kirkeierne have denne Forpligtelse, og da bliver der Spørgsmaal om, hvad der er at gjøre, og saa maa det Spørgsmaal optages, om det er billigt, at man paalægger Kirkeieendommene, der ere i privat Eiendom, en Skat til dette Niemed. Nu beraaber man sig rigtignok paa, at det er til et beslægtet Niemed. Men jeg maa dog gjøre opmærksom paa, at Analogien fra Vogstør Canal og Gudenaen ikke passer. Thi der er der Spørgsmaal om at paalægge visse Borgere en Skat til et Niemed, som er i disses Interesse, og hvoraf man forudsætter, at de faae Fordeel. Men det er jo ikke Tilfældet her. Der er jo ikke her

Tale om noget nyt Foretagende, der skal indføres og som forudsættes at være i alle Kirkeieernes Interesse. Man maa gaae en anden Vej. Det kan da være, at man kan komme til at sige: uagtet den bestemte lovlige Forpligtelse ikke efter Domstolenes Mening er tilstede, finde vi dog, at en saadan Grad af Villighed taler derfor, og vi troe, at der efterhaanden har gjort sig et saadant Forhold gjældende, at vi bagefter tør gaae ind paa at gjøre det til en Forpligtelse, som ikke er erkjendt derfor. Man kan ogsaa gaae den Vej at sige, at den hele Befolkning maa komme den enkelte Befolkning, der mangler en Kirke, til Hjælp. Men jeg troer, at man skal lade det hele Spørgsmaal staae hen, indtil man har faaet dette afgjort; navnlig er her endnu forenet to Ting, Spørgsmaalet om Kirkens Udvidelse og om nye Kirkers Opførelse. Det troer jeg heller ikke er rigtigt. Idet jeg personlig fastholder, at en Kirkeier skal skaffe Plads i sin Kirke — ogsaa ved Murenes Udvidelse — til den Menighed, der hører til Kirken, kan jeg ikke see Grund til, at en Kirkeier i Sjælland skal tvinges til at bidrage til, at der opføres en ny Kirke for en Befolkning, der har dannet sig f. Ex.ovre paa en Deel af Klitterne i Thyland. Jeg veed, at der f. Ex. har været Spørgsmaal om at opføre en Kirke paa Klitterne vest for Ringkjøbing Fjord. Jeg finder det ønskeligt, at der gjøres Noget derfor, og at der kan dannes en saadan Fond. Det er ønskeligt, som jeg ved en anden Leilighed har udtalt, og hvad jeg skal være villig til at understøtte, at Ministeriet faaer Midler til at komme til Hjælp i slige Tilfælde. Men jeg troer ikke, at man egentlig kan gaae til de private Kirkeiere og paalægge dem at bidrage til, at Beboerne paa Klitterne vest for Ringkjøbingfjorden faae en Kirke. Jeg anseer mig ligesaameget forpligtet til at yde slige Bidrag som Lehnbesidderne, med Undtagelse af at disse ere rigere end jeg og derfor bør give Mere. Men det, at en Lehnbesidder som privat Mand eier Kirketienden, kan ikke forpligte ham dertil. Derfor kan jeg i dette Dilemma ikke stemme for den foreslaaede nye Paragraph,

Mosenorn: Jeg tillader mig at opfordre Thinget til at lægge Mærke til, at her ikke er